

GENERASI pengguna

Wadah Informasi
Kelab Pengguna

JULAI 2015 • EDARAN PERCUMA

Alasan Mengapa Anda Tiada Simpanan

Sistem Sekatan
Kanak-Kanak
 demi Keselamatan
Kanak-Kanak

Tanggungjawab
Pengguna Terhadap
Tangki Septik

Lipas, Lalat
dan Tikus

Cuaca Panas
Melanda sehingga
September 2015

1Malaysia: Rakyat
Didahulukan
Pencapaian Diutamakan

ISSN 2231-976X

Alasan Mengapa Anda Tiada Simpanan

Pada setiap akhir bulan, anda mengeluh tidak mempunyai cukup wang untuk membuat simpanan. Gaji yang diperoleh hanya cukup-cukup untuk menampung perbelanjaan harian dan keluarga. Kadangkala, tidak sampai setengah bulan, poket telah kering dan menunggu hari gaji pada bulan berikutnya. Senario begini bukan hanya berlaku kepada anda seorang, mungkin ramai juga yang menghadapi masalah yang sama.

Pada tahun 2012, Visa telah menjalankan kajian mengenai Celik Kewangan terhadap 900 orang peserta di Malaysia. Hasil kajian menunjukkan bahawa seorang daripada lima orang responden tidak mempunyai

simpanan langsung, manakala lebih 70% responden yang tidak mempunyai simpanan kecemasan lebih dari tiga bulan.

Rebecca Shamasundari, penulis artikel *i.Money* menyatakan, antara alasan yang menyebabkan rakyat Malaysia tidak mempunyai simpanan adalah seperti berikut:-

1. Berpendapatan Rendah

Lebih 2.7 juta rakyat Malaysia mempunyai pendapatan di bawah RM2,500 (B40) sebulan dan gaji minimum di Malaysia adalah RM900 di Semenanjung dan RM800

Bil. 39, Edisi Julai 2015

Sidang Redaksi

Penasihat

Y.Bhg Datuk Dr. Marimuthu Nadason
Presiden, Gabungan Persatuan-Persatuan Pengguna Malaysia

Ketua Sidang Pengarang

Mohd Yusof Abdul Rahman

Timbalan Ketua Sidang Pengarang

Siti Rahayu Zakaria

Sidang Pengarang

Nah Kok Wai, Forum Air Malaysia

Jesslyn Pek Yen Lee, Persatuan Pengguna Air, Tenaga Malaysia (WECAM)

Nur Asyikin Aminuddin, Persatuan Pengguna-Pengguna Standard Malaysia

Bahagian Gerakan Kepenggunaan, KPDNKK

Bahagian Kokurikulum, Kementerian Pendidikan Malaysia

Generasi Pengguna merupakan terbitan usahasama Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan (KPDNKK) dan FOMCA. Ia diterbitkan setiap bulan khusus untuk Kelab Pengguna Sekolah. Edaran naskhah adalah percuma.

Editor

GENERASI PENGGUNA

No 4, Jalan SS 1/22A,

47300 Petaling Jaya, Selangor.

Tel : 03-7876 2009

Faks : 03-7877 1076

E-mel : fomca@fomca.org.my

Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan

No 13, Persiaran Perdana, Presint 2,

Pusat Pentadbiran Kerajaan

Persekutuan, 62623 Putrajaya.

Sesawang : www.kpdnkk.gov.my

Hotline : 1-800-886-800

Tel : 03-8882 5500

Faks : 03-8882 5762

Cetakan

فرچیتکن اساس جاي (مليسيا) سندیون برحد

Percetakan Asas Jaya (M) Sdn Bhd

No. 5B Tingkat 2, Jalan Pipit 2

Bandar Puchong Jaya,

47100 Puchong Jaya

Selangor Darul Ehsan

di Sabah dan Sarawak. Pendapatan ini hanya cukup untuk menampung keperluan asas keluarga sahaja. Bagi keluarga yang tinggal di bandar dengan kos sara hidup yang tinggi, membuat simpanan amat sukar bagi mereka. Namun begitu, lebih menakutkan lagi apabila golongan ini tidak mempunyai kesedaran tentang kepentingan menabung untuk menjamin masa hadapan mereka.

Tip bagi golongan ini:-

Berbincang dengan ahli keluarga dan mula mencatat perbelanjaan harian keluarga, tetapkan matlamat kewangan termasuk simpanan, pendidikan, persaraan dan sebagainya. Pertimbang untuk bekerja lebih masa atau menjalankan perniagaan dari rumah.

Tip bagi golongan yang memberi alasan ini:-

Anda boleh mengakses maklumat dan mempelajari ilmu pengurusan kewangan dari pelbagai sumber, secara atas talian atau menghadiri mana-mana kelas yang diadakan secara percuma seperti yang disediakan oleh Agensi Kaunseling dan Pengurusan Kredit (AKPK). Anda juga perlu mengambil inisiatif untuk menyelidik segala maklumat yang diperolehi, terutama ilmu pelaburan. Sekiranya anda kurang faham dan tidak pasti, tanyakan soalan atau dapatkan bantuan daripada profesional yang boleh dipercayai.

2. Kurang kesedaran tentang pengurusan kewangan

Pengetahuan tentang pengurusan kewangan adalah ilmu yang perlu dipelajari. Kemahiran ini perlu dipraktikkan bagi membina jaminan dan kesejahteraan kewangan pada masa hadapan. Contohnya, anda perlu mempelajari bagaimana menguruskan perbelanjaan dan hutang, pendidikan anak-anak dan peruntukan untuk persaraan dengan bijak.

Akhbar sering memaparkan berita tentang penipuan skim pelaburan cepat kaya dan sebagainya. Mangsa penipuan ini terdiri daripada golongan profesional dan mempunyai tahap pendidikan yang tinggi. Hal ini menunjukkan pengetahuan kewangan tidak mengenal latar pendidikan seseorang. Ia perlu dipelajari oleh semua lapisan dan latar belakang masyarakat.

3. Mempunyai hutang berlebihan

Salah satu sebab mengapa orang tidak boleh membuat simpanan disebabkan mempunyai hutang yang berlebihan. Sekiranya hutang tidak dapat dikawal dengan sebaik-baiknya, ia akan mengakibatkan anda jatuh mufliis. Kegagalan membayar balik hutang-hutang seperti hutang pinjaman peribadi, pinjaman perumahan, kereta dan kad kredit merupakan antara faktor yang menyebabkan anda mufliis.

Tip yang boleh anda lakukan:

Uruskan semula hutang-hutang anda. Senaraikan hutang mengikut jumlah yang paling besar hingga paling sedikit. Kenal pasti kadar faedah yang anda perlu bayar dan caj-caj lain yang bakal dikenakan sekiranya anda lambat menjelaskan bayaran. Ambil langkah untuk menyelesaikan jumlah hutang yang paling rendah terlebih dahulu dan kadar faedah yang tinggi. Jangan menambah hutang yang baru. Cuba membuat simpanan sedikit demi sedikit dalam akaun simpanan.

“Pengetahuan tentang pengurusan kewangan adalah ilmu yang perlu dipelajari. Kemahiran ini perlu dipraktikkan bagi membina jaminan dan kesejahteraan kewangan pada masa hadapan.”

4. Menangguh dalam simpanan

Sikap bertangguh dalam membuat simpanan akan merugikan anda. Simpanan perlu dimulakan pada usia muda dan dilakukan setiap bulan. Contohnya, anda menyimpan RM100 sebulan selama 25 tahun dengan kadar faedah 3% setahun, maka jumlah terkumpul akan diperoleh sebanyak RM44,712. Sebaliknya, jika anda membuat simpanan yang sama selama 15 tahun, jumlah terkumpul akan diperoleh sebanyak RM22,754.

Tip yang boleh anda lakukan:-

Mulakan simpanan seawal yang mungkin. Peruntukkan simpanan anda setiap bulan secara konsisten. Buat simpanan dan gunakan faedah kompaun dan faedah yang diperoleh pada tahun berikutnya disimpan pada tahun akan datang.

5. Silap tanggapan terhadap penjimatan yang sebenar

Lazimnya, anda akan melihat kenderaan yang beratur di stesen minyak untuk mengisi petrol pada malam sebelum kenaikan harga petrol. Mereka percaya, petrol dapat dijimatkan apabila mengisi penuh tangki sebelum harga dinaikkan. Sepatutnya, anda perlu menumpukan kepada perkara yang besar yang boleh dijimatkan.

Tip penjimatan petrol yang boleh dilakukan:-

Pandu kenderaan secara berhemah dan menetapkan had laju pada kadar sederhana. Jika anda memecut laju, lebih banyak petrol akan digunakan. Keluar kerja pada awal pagi dan elakkan waktu-waktu kesesakan. Periksa juga angin tayar dan kenderaan tidak membawa lebih muatan. Pertimbangkan juga untuk menggunakan kenderaan awam seperti komuter, LRT dan sebagainya. Sekiranya langkah penjimatan ini benar-benar dilakukan, tentu ia akan menjimatkan perbelanjaan bulanan anda.

Setelah meneliti alasan-alasan di atas dan sedikit tip untuk anda menangani masalah, maka anda boleh memulakan kehidupan yang baru dan menetapkan matlamat kewangan anda. Walau bagaimanapun, matlamat kewangan terletak di tangan anda dan perlu berdisiplin dengan keputusan yang telah anda buat.

Sumber: Diolah daripada artikel Rebecca Shamasundari, penulis i.Money.my

Sistem Sekatan Kanak-Kanak demi Keselamatan Kanak-Kanak

Sekiranya penggunaan Sistem Sekatan Kanak-Kanak (Child Restraint System, CRS) dilakukan dengan cara yang betul, maka ia boleh menjaga keselamatan kanak-kanak semasa di dalam kereta.

Memastikan bahawa anak berada dalam keadaan selamat ialah salah satu sifat asas yang patut ada dalam diri ibu bapa. Setiap tahun ribuan orang kanak-kanak terbunuh atau cedera akibat nahas kereta. Sekiranya penggunaan Sistem Sekatan Kanak-Kanak (*Child Restraint System, CRS*) dilakukan dengan cara yang betul, maka ia boleh menjaga keselamatan kanak-kanak semasa di dalam kereta.

Pada 2 Mei 2015 yang lalu, seorang kanak-kanak maut disebabkan tercampak keluar daripada kereta yang bertembung dengan kereta lain. Kes ini memberi impak kepada kesedaran ibu bapa terhadap kepentingan CRS. Menurut laporan Pertubuhan Kesihatan Sedunia (WHO) berkenaan dengan status laporan global mengenai keselamatan jalan raya, CRS boleh mengurangkan kadar kematian dalam kalangan bayi sebanyak lebih kurang 70 peratus, manakala bagi kanak-kanak pula antara 54 peratus hingga 80 peratus.

Kajian global tersebut juga mendapati bahawa kurang daripada setengah negara yang mengambil bahagian dalam kajian ini mempunyai peraturan berkaitan Sistem Sekatan untuk Kanak-Kanak. Walaupun negara-negara tersebut mempunyai peraturan tentang CRS, namun tinjauan yang dilakukan mendapati penguatkuasaan untuk peraturan tersebut sangat rendah. Dilaporkan hanya 14 peratus daripada negara dengan peraturan penggunaan CRS untuk kanak-kanak dilaporkan penguatkuasaannya sebagai berada atas tahap 7 pada skala satu 0 untuk 10 (melibatkan negara-negara berpendapatan tinggi dan sederhana).

Di Malaysia, walaupun penggunaan tali pinggang keledar adalah diwajibkan untuk tempat duduk depan dan belakang, CRS untuk kanak-kanak masih belum diwajibkan. Kebanyakan negara maju telah menguatkuasakan penggunaan CRS untuk kanak-kanak. Contohnya di UK, CRS adalah mandatori untuk kanak-kanak sehingga umur 12 tahun. Mengikut statistik, risiko kematian atau kecederaan serius jika satu kemalangan jalan berlaku apabila kanak-kanak tidak menggunakan CRS ialah 61 peratus, manakala hanya 12 peratus berisiko mengalami kecederaan sekiranya CRS digunakan.

Menurut Ketua Pengarah Institut Penyelidikan Keselamatan Jalan Raya Malays (MIROS), Prof Dr Wong Shaw Voon, ramai ibu bapa di Malaysia yang mempunyai tabiat suka memegang atau memangku anak-anak mereka semasa memandu. Sikap ini amat berbahaya kerana, jika terjadi pelanggaran atau kemalangan, kanak-kanak tersebut akan mengalami impak yang lebih kuat daripada ibu atau bapanya. Beliau juga menasihatkan kanak-kanak berumur di bawah dua tahun perlu diletakkan di dalam tempat duduk khas kanak-kanak yang menghadap ke belakang

untuk mengurangkan impak kecederaan kepada tulang spinal. Satu ujian pelanggaran yang dikendalikan oleh MIROS (untuk ASEAN NCAP Star Rating) menunjukkan penumpang dewasa tidak akan mempunyai kekuatan untuk menghalang seorang bayi atau seorang kanak-kanak daripada tercampak ke hadapan apabila berlaku kemalangan pada sebarang kelajuan.

Walaupun tiada peraturan mengenai CRS yang memerlukan semua kanak-kanak diletakkan di tempat duduk belakang kereta, van atau kenderaan lain, namun penggunaannya perlulah secara yang betul sehingga kanak-kanak tersebut mencapai ketinggian sebanyak 135 cm atau berumur 12 tahun (mengikut mana-mana yang terlebih dahulu). Terdapat beberapa dokumen Standard Malaysia yang telah dibangunkan oleh pakar-pakar dalam Jawatankuasa Standard Perindustrian Mengenai Kenderaan Jalan dan juga beberapa piawaian antarabangsa yang digunakan oleh beberapa buah negara dengan peraturan khas bagi CRS seperti *MS 594:2010 Road Vehicles - Restraining Devices for Child Occupants of Power-Driven Vehicles -*

Specification (Second Revision), *MS ISO 13215-3:2006 Road Vehicles – Reduction of Misuse Risk of Child Restraint Systems – Part 3: Prediction and Assessment of Misuse by Misuse Mode and Effect Analysis (MMEA)* (*ISO 13215-3:1999, IDT*), *MS ISO 13215-2:2006 Road Vehicles – Reduction of Misuse Risk of Child Restraint Systems – Part 2: Requirements and Test Procedures for Correct Installation (Panel Method)* (*ISO 13215-2:1999, IDT*), *ISO 13216-1:1999/Amd.3:2006(EN) Road Vehicles — Anchorages in Vehicles and Attachments to Anchorages for Child Restraint System* dan juga *ISO 29061-1:2010 Road vehicles -- Methods and Criteria for Usability Evaluation of Child Restraint Systems and their Interface with Vehicle Anchorage Systems -- Part 1: Vehicles and Child Restraint Systems equipped with ISOFIX Anchorages and Attachments*.

Pemakaian dokumen standard ini oleh pihak penguat kuasa akan mengurangkan kadar kematian kanak-kanak dalam kemalangan jalan raya.

Sumber: Persatuan Pengguna Standard Malaysia

“Walaupun tiada peraturan mengenai CRS yang memerlukan semua kanak-kanak diletakkan di tempat duduk belakang kereta, van atau kenderaan lain, namun penggunaannya perlulah secara yang betul sehingga kanak-kanak tersebut mencapai ketinggian sebanyak 135 cm atau berumur 12 tahun ...”

Tanggungjawab Pengguna Terhadap Tangki Septik

“... tangki septik mempunyai kapasiti yang terhad. Enap cemar yang disimpan dalam tangki ini mestilah dikeluarkan supaya tangki septik dapat berfungsi dengan baik.”

Pengguna pada masa ini semakin peka terhadap isu-isu alam sekitar. Apabila mendengar atau melihat berita tentang pencemaran alam sekitar, anda akan berasa kecewa dengan sikap sesetengah pihak yang tidak bertanggungjawab ini. Tahukah anda bahawa pencemaran ini sebenarnya boleh datang dari rumah anda sendiri? Pencemaran ini boleh berlaku tanpa anda sedari kerana ia berlaku di bawah tanah, iaitu daripada sistem pembetungan.

Sistem pembetungan di rumah yang lama biasanya tidak disambung terus ke loji rawatan kumbahan tetapi menggunakan tangki septik. Tangki septik ini akan memisahkan kumbahan kepada air dan enap cemar (*sludge*), dan selepas itu, melepaskan air itu balik melalui sistem saliran biasa. Air ini bukanlah sangat bersih, tetapi sekurang-kurangnya ia tidak terlalu menjejaskan alam sekitar.

Walau bagaimanapun, tangki septik mempunyai kapasiti yang terhad. Enap cemar yang disimpan dalam tangki ini mestilah dikeluarkan supaya tangki septik dapat berfungsi dengan baik. Mengikut Akta Industri Perkhidmatan Air 2006, tangki septik individu hendaklah dikosongkan setiap 3 tahun, tetapi ramai pengguna tangki septik yang tidak mengikut garis panduan ini.

Idea pengosongan tangki septik ini mungkin tidak menarik kepada pengguna sebab pengguna perlu menghubungi pihak Indah Water Konsortium atau kontraktor berlesen untuk melakukan pengosongan ini. Bayaran yang

dikenakan, iaitu kira-kira RM150, mungkin juga agak berat bagi sesetengah pengguna. Ini tidak bermaksud yang pengguna tidak perlu mengosongkan tangki septik mereka. Sebenarnya, pencemaran daripada tangki septik yang terabai amat membahayakan alam sekitar.

“Bahan pencuci pinggan atau pakaian anda merupakan racun kepada alam sekitar.”

Jika tangki tidak dikosongkan, enap cemar yang terkumpul akan mula mengalir keluar. Semua sisa yang dibuang ke dalam sinki, longkang dan tandas rumah akan melimpah keluar. Bahan pencuci pinggan atau pakaian anda merupakan racun kepada alam sekitar. Begitu juga najis manusia akan menjadikan persekitaran rumah anda busuk. Terdapat juga pengguna yang membuang sampah-sarap dan sisa lain yang menjijikkan.

Pengguna mungkin akan bertanya, ke manakah sisa-sisa ini akan pergi? Ingatkah anda tentang longkang di hadapan rumah anda? Ke situlah sisa-sisa ini akan dikeluarkan. Biasanya sisa-sisa ini akan dibasuh dan dibawa ke tempat yang lain ketika hujan turun. Adakah anda tahu ke mana longkang hadapan rumah anda disambung? Pada akhir perjalanannya, air itu mungkin akan masuk terus ke dalam sungai, yang juga merupakan sumber paip air utama di Malaysia. Ketika musim kering pula, sisa-sisa ini berkemungkinan akan ditinggalkan dalam longkang di hadapan rumah anda.

Sekiranya tangki septik rumah anda tidak dibersihkan, maka pencemaran akan berlaku sama ada di sekitar rumah anda ataupun ke alam sekitar. Para pengguna diingatkan supaya memeriksa sekali lagi sistem pembetulan yang digunakan dalam rumah, dan mengosongkan tangki septik mereka mengikut jadual.

Berbeza dengan 10 tahun yang lalu, pengguna tidak lagi akan menerima notis untuk melakukan pengosongan tangki septik. Pengguna perlu mencari sendiri perkhidmatan pengosongan tangki septik yang berkhidmat di kawasan perumahan mereka. Oleh itu, mungkin sebahagian daripada pengguna akan lupa tentang kewujudan perkhidmatan ini. Para pengguna boleh mengingatkan jiran-jiran dan pengguna tangki septik lain untuk menjalankan tanggungjawab mereka.

Sumber: Forum Air Malaysia

“Pada akhir perjalanannya, air itu mungkin akan masuk terus ke dalam sungai, yang juga merupakan sumber paip air utama di Malaysia.”

Cuaca Panas Melanda Sehingga September 2015

Media telah melaporkan kenyataan Ketua Pengarah Jabatan Meteorologi Malaysia (JMM), Datuk Che Gayah Ismail, bahawa musim monson barat daya yang sedang melanda negara, yang akan menyebabkan cuaca panas dan kering yang diramalkan berlanjutan sehingga bulan September 2015.

Cuaca yang kering dan panas di sekitar barat Semenanjung Malaysia, secara tidak langsung, telah menyebabkan peningkatan penggunaan air seharian seseorang individu. Terdapat beberapa kawasan Hulu Langat dan Kuala Lumpur telah mengalami gangguan bekalan air akibat penurunan paras air ekoran permintaan yang tinggi semasa musim panas. Oleh itu, pelbagai pihak seperti NGO dan Suruhanjaya Perkhidmatan Air Negara (SPAN) telah mencadangkan supaya diadakan catuan air di kawasan yang berkenaan supaya setiap pengguna mendapat bekalan air secara bergilir-giliran tanpa membazirkan masa untuk menunggu lori tangki air atau menunggu tekanan air kembali pada waktu tengah malam.

Imbas kembali kepada tahun 2014, Malaysia selalunya akan mengalami masalah jerebu semasa musim panas pada bulan Mei sehingga bulan September. Mengikut statistik yang diperolehi di laman sesawang Jabatan Perkhidmatan Meterologi Singapura, bilangan

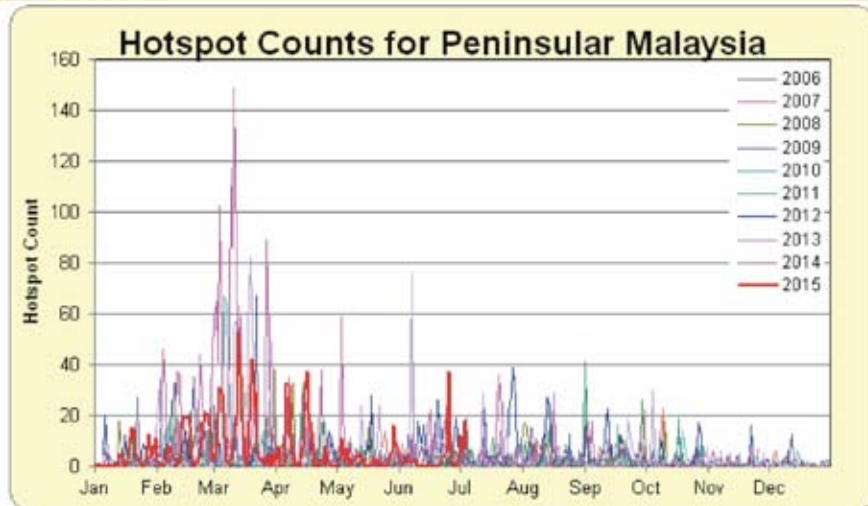
titik pemanasan (*hotspot*) di Semenanjung Malaysia meningkat bagi akhir bulan Jun dan awal bulan Julai, manakala titik pemanasan di Sumatra meningkat mendadak dan mencapai kira-kira 130 titik pemanasan bagi awal bulan Julai. Keadaan ini akan menjadi serius jika berlaku pembakaran terbuka di kawasan-kawasan tersebut, yang mungkin akan membawa kembali masalah jerebu di Malaysia disebabkan tiupan monson barat daya yang sedang berlaku.

Langkah Persediaan menghadapi Musim Panas

Namun begitu, pelbagai persediaan awal dan langkah-langkah persediaan perlu diadakan bagi orang ramai supaya dapat menyiapkan diri sebelum menghadapi musim panas ini.

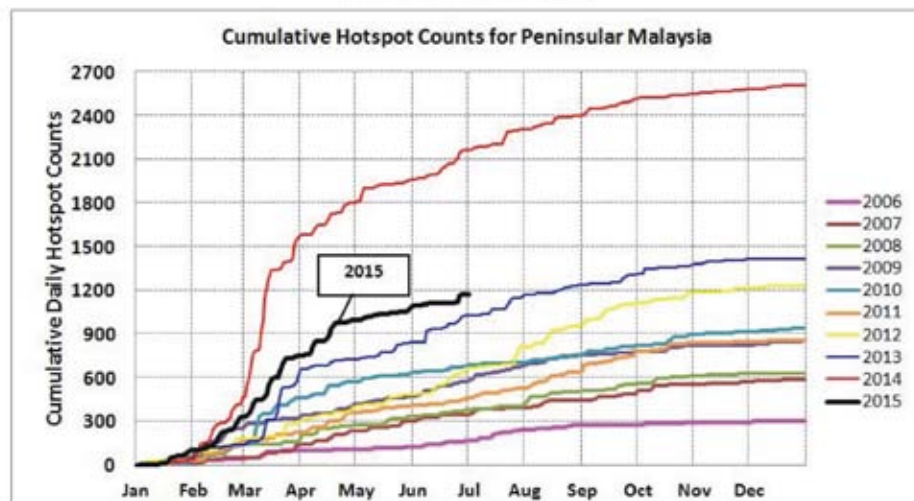
- Kurangkan aktiviti luar bilik (*outdoor activity*)
- Menyimpan air simpanan untuk kegunaan kecemasan apabila gangguan bekalan air tidak berjadual berlaku di kawasan anda.
- Menutup air simpanan tersebut dengan penutup atau beg plastik supaya ia tidak menjadi tempat pembiakan nyamuk.

Malaysia Hotspot Count

©2007 National Environment Agency

PENINSULAR MALAYSIA

Peninsular Malaysia								
2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
299	587	632	858	939	862	1236	1418	2608
2015								
1170								

- Melaporkan kepada syarikat pembekal air segera jika terdapat gangguan bekalan air atau paip air yang pecah.
- Minum air yang mencukupi untuk mengelakkan ternyahhidrat berlaku.
- Menggunakan semula air seperti air daripada mesin basuh baju, mencuci sayur-sayuran dan air daripada penyaman udara untuk menyiram bunga atau *flush* tandas kediaman.
- Membasuh kereta anda hanya apabila diperlukan dan menggunakan baldi untuk mengurangkan kadar pembaziran air.

Semua rakyat perlulah berganding bahu untuk menghadapi musim panas yang telah menyebabkan kekurangan air terawat di sesuatu kawasan. Sikap penjimatan kegunaan air bagi setiap individu akan membawa impak yang positif kepada semua pihak sama ada dalam segi pengurusan air mentah atau mempunyai air terawat yang mencukupi untuk menampung semua rakyat Malaysia semasa musim panas. Bak kata pepatah 'Cegah sebelum parah', menggunakan air secara berhemat merupakan cara untuk mengelakkan berlakunya kekurangan air pada masa hadapan.

Sumber: Forum Air Malaysia

HAPUSKAN LIPAS LALAT TIKUS

LIPAS

Lipas adalah sejenis serangga dan makhluk perosak yang telah hidup sejak zaman purba.

Apakah Bahayanya Lipas?

Lipas mempunyai tabiat buruk iaitu mengeluarkan semula makanan yang separuh hadam dan meninggalkan najis sambil makan. Bulu kakinya pula mengangkut dan menyebarkan kuman, virus, telur cacing, kulat dan kotoran di merata-rata tempat. Selain itu, lipas yang telah berkeliaran di tempat najis boleh mencemarkan makanan apabila merayap ke atas makan tersebut. Antara penyakit yang dikaitkan dengan lipas adalah:-

- Keracunan makanan
- Cirit-birit
- Disenteri
- Alahan kulit

Di Manakah Lipas Membiak?

Lipas boleh didapati di tempat yang kotor, umpamanya saluran kumbahan, tempat pembuangan sampah dan premis makanan yang kotor. Ia juga bersembunyi di bawah peti ais, di dalam almari dapur, tangki najis dan di mana-mana tempat lembap yang terselindung daripada cahaya.

Bagaimana Mengawal Lipas?

Pencegahan adalah kunci untuk menangani masalah lipas. Beberapa langkah pencegahan seperti:

- Elakkan kemasukan lipas ke premis anda dan bangunan berhampiran dengan menutup ruang dan lubang yang boleh dilalui lipas.
- Kebersihan premis perlu dijaga.
- Elakkan sisa makanan bertaburan.
- Tutup tong sampah.
- Cuci peralatan dapur dengan segera selepas digunakan.
- Simpan semua bahan makanan di tempat yang tertutup yang tidak boleh dimasuki lipas.
- Jalankan aktiviti pembasmian lipas secara berkala.
- Mendapatkan nasihat Pihak Berkuasa Tempatan sekiranya keadaan tempat anda tidak dapat dikawal daripada ancaman lipas.
- Kawalan secara semburan amat berkesan tetapi mesti digunakan dengan betul.

LALAT

Lalat telah dikaitkan sebagai pembawa kuman penyakit yang boleh menyebabkan individu dan keluarganya mengidap pelbagai penyakit. Contoh penyakit-penyakit yang dibawa oleh lalat termasuklah disenteri, cirit-birit, tifoid (demam kepialu), jangkitan cacing, 'enteritis' dan keracunan makanan.

Keadaan yang Menggalakkan Pemiakan Lalat

Lalat tertarik kepada najis serta berbagai tempat lain seperti tanaman / buah-buahan, sampah-sarap, sampah kebun dan sisa makanan.

Kawalan lalat memerlukan penghapusan tempat-tempat pembiakan lalat, pemusnahan larva dan lalat dewasa serta menjadikan makanannya sukar diperolehi:

- Bahan-bahan buangan harus dibungkus sebelum dibuang.
- Tong sampah harus dibersihkan dan sentiasa ditutup rapat.
- Makanan harus dikawal daripada dicemari oleh lalat dengan menutup atau menyimpan di dalam almari.
- Gunakan lilin yang menyala atau alat pembunuh elektrik agar lalat tidak hinggap di atas makanan yang terdedah.
- Memastikan kebersihan di dalam dan di luar tempat penghidangan makanan.
- Memastikan pembuangan sampah dilakukan dengan sempurna.
- Lalat-lalat dewasa harus dibunuh dengan semburan racun serangga.
- Menjalankan aktiviti gotong-royong.
- Laporkan kepada Pihak Berkuasa Tempatan berhubung kebersihan yang tidak memuaskan. Contohnya sampah yang tidak diangkut.

TIKUS

Penyakit yang Dibawa oleh Tikus

Tikus menyebarkan pelbagai jenis penyakit kepada manusia seperti hawar, tailus, jangkitan cacing, jangkitan virus dan bakteria.

Keadaan yang Menggalakkan Pembiakan Tikus

Tikus membuat sarang dan membiak di tempat yang terdapat makanan dan di tempat yang terlindung, biasanya di premis makanan, dapur yang kotor, gudang, kilang memproses makanan, tempat pembuangan sampah dan longkang. Selain daripada itu, bangunan lama, kandang binatang, tanah pertanian yang terbiar, runtuh batu, timbunan kayu, konkrit atau batu-bata yang pecah menjadi tempat perlindungan yang sesuai untuk tikus. Sampah-sarap yang tidak diurus dengan sempurna akan meningkatkan masalah tikus.

Cara-cara Mengesan Kehadiran Tikus

- **Pergerakan tikus**
Pergerakan tikus dapat dilihat pada waktu siang dan malam di tempat ia berselindung. Kehadiran tikus juga dapat dikesan dan pada tinggalan air kencing, bau dan sarangnya.
- **Kesan kunyahan**
Tanda-tanda pada pintu, tingkap dan bungkusan barang terutamanya barangan makanan membuktikan kehadiran mereka.
- **Kewujudan lubang baru**
Periksa disekitar tapak pembinaan, di bawah permukaan lantai, tepi jalan, pelantar dan benteng sungai.
- **Tinggalan najis**
Najis yang segar adalah tanda kehadiran haiwan perosak ini. Periksa di belakang peralatan berdekatan dengan dinding dan di tempat-tempat "yang jarang dibersihkan" atau diusik.
- **Jejak tapak kaki tikus**
Periksa tempat yang berdebu untuk jejak tikus (tapak kaki).

- **Lumuran laluan**
Cari kawasan yang berlumur di sepanjang dinding berhampiran dengan paip, longkang dan tempat-tempat terbuka di mana tikus bergerak.
- **Memasang umpan tikus**
Letakkan makanan dan perhatikan untuk tanda-tanda ia dimakan atau tidak.

Langkah-langkah untuk Mengawal Tikus

- Jangan memberikan peluang kepada tikus menghampiri makanan atau mencari tempat perlindungan.
- Kerumitan mendapatkan makanan bagi tikus perlu diwujudkan dengan menutup sampah-sarap dengan baik.
- Makanan perlu disimpan di tempat yang selamat dari ancaman tikus seperti di bekas atau almari. Pastikan kebersihan persekitaran tempat anda.
- Hapuskan tempat perlindungan tikus. Pastikan barang-barang disimpan secara teratur.
- Pasangkan jaring dawai di semua lubang yang sesuai.
- Perangkap tikus dengan cara memasang jerat untuk mengurangkan ancaman tikus.
- Gunakan racun tikus mengikut peraturan yang ditentukan.

Diterbitkan oleh
Kementerian Kesihatan Malaysia
www.myhealth.gov.my • www.infosihat.gov.my

1. Pengenalan

- Bagi melahirkan bangsa Malaysia yang berdaya tahan dalam menghadapi pelbagai cabaran yang dibawa oleh arus globalisasi, YAB Dato' Sri Mohd Najib bin Tun Hj. Abdul Razak, Perdana Menteri Malaysia telah memperkenalkan Gagasan 1Malaysia yang berpaksikan kepada prinsip 'Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan'. Konsep ini bertepatan dengan cita rasa rakyat Malaysia dan sejajar dengan peruntukan yang termaktub dalam Perlembagaan Persekutuan dan Prinsip Rukun Negara.
- **Gagasan 1Malaysia** bertujuan memperkukuh hubungan dan kerjasama antara rakyat pelbagai kaum di negara ini sebagai senjata utama untuk menghadapi pelbagai ancaman dan cabaran. Gagasan ini juga mampu menjadikan Malaysia sebuah negara yang lebih aman dan maju dalam segenap bidang serta disegani oleh seluruh dunia.

2. Gagasan 1Malaysia

- **Gagasan 1Malaysia** bukanlah satu wawasan atau gagasan pemikiran baru. Sebaliknya **Gagasan 1Malaysia** 'Rakyat Didahulukan, Pencapaian

Diutamakan lebih merupakan satu konsep dalam bidang pentadbiran yang menyarankan pemimpin Kerajaan menjalankan tugas dengan lebih cekap, amanah dan bertanggungjawab demi kepentingan rakyat.

- Menjadi asas kepada semua ini adalah prinsip keadilan untuk semua kaum, yang membawa maksud bahawa nasib semua kaum akan terbela dan tiada mana-mana pihak akan dipinggirkan. Keadilan ini mestilah mengambil kira taraf kemajuan kaum-kaum yang berada pada tahap yang berbeza.
- **1Malaysia** adalah penerusan agenda membina negara. Untuk mencapai kemajuan, rakyat perlu dimajukan dengan membentuk sikap penerimaan antara kaum, yang membawa kepada perpaduan yang utuh. Apabila perpaduan dicapai, maka urusan pembangunan negara akan berjalan dengan lebih lancar.
- Maksud 'Rakyat Didahulukan' dalam **Gagasan 1Malaysia** ialah merujuk kepada Enam Bidang Keberhasilan Utama Negara (NKRA) yang telah disasarkan oleh kerajaan dalam konteks untuk membela dan meletakkan kepentingan rakyat sentiasa diutamakan. Sementara bagi maksud 'Pencapaian Diutamakan' pula merujuk kepada komitmen kerajaan dalam meletakkan sasaran

terhadap pencapaian bagi setiap NKRA. NKRA tersebut ialah:

- (1) Meluaskan akses pendidikan berkualiti dan berkemampuan.
- (2) Mengurangkan kadar jenayah.
- (3) Memerangi rasuah.
- (4) Meningkatkan taraf hidup rakyat berpendapatan rendah.
- (5) Memperkasa prasarana luar bandar dan pedalaman.
- (6) Menambah baik pengangkutan awam.

3. Huraian

- **1Malaysia** membawa aspirasi untuk meningkatkan hubungan kaum bagi memastikan hubungan rakyat Malaysia dapat menjalin perpaduan yang lebih erat. Perkara asas yang perlu diwujudkan dalam semangat perpaduan adalah perasaan hormat-menghormati, keikhlasan dan sikap saling mempercayai antara kaum.
- **1Malaysia** memerlukan kepimpinan dan rakyat yang berintegriti tinggi. Dalam hal ini, sifat jujur, kebolehan, bercakap benar, telus, ikhlas dan amanah amat penting untuk melaksanakan tanggungjawab kepada negara.

- **1Malaysia** memerlukan pemimpin yang bijak mentafsir dan memahami tugas yang diberi. Pemimpin cemerlang dan komited sewajarnya memiliki kebolehan yang tinggi dalam merancang, mengatur strategi, menilai prestasi dan menepati masa dalam memberi perkhidmatan yang terbaik kepada rakyat.
- **1Malaysia** juga memerlukan pemimpin yang mesra rakyat dan sanggup berkorban masa, tenaga dan kewangan serta menyetepikan kepentingan peribadi demi negara. Pemimpin yang bekerja dengan penuh dedikasi dan hati yang ikhlas akan mendapat sokongan dan dihormati oleh semua lapisan masyarakat.
- Kesungguhan dan komitmen terhadap tugas dan tanggungjawab menjadi asas atau senjata paling ampuh dalam mencapai sesuatu kejayaan. Negara memerlukan rakyat yang berdedikasi dan komited untuk melaksanakan tugas dan tanggungjawab dengan penuh iltizam, azam dan tekad demi kepentingan dan kemajuan negara.
- Semua kaum perlu mengutamakan kesetiaan dan kepentingan kepada negara mengatasi kesetiaan kepada kaum dan kelompok sendiri. Malaysia merupakan sebuah negara untuk semua rakyat tanpa mengira kaum, agama, budaya serta fahaman politik. Semua kaum perlu menganggap bahawa

ini diharap dapat
n rakyat Malaysia
an tindakan yang
a satu matlamat,
k negara.”

mereka adalah bangsa Malaysia, yang segalanya perlu dinikmati secara bersama. Setiap ahli dalam masyarakat atau kaum tidak akan dipinggirkan daripada menikmati pembangunan dan mendapat pembelaan kerajaan yang sewajarnya.

- **1Malaysia** adalah pemangkin kepada pewujudan negara bangsa yang dapat melahirkan rakyat yang mempunyai sikap kesamaan dan kekitaan antara satu sama lain. Keupayaan membina negara bangsa bergantung kepada perkongsian nilai integriti, kebolehan, dedikasi dan kesetiaan.
- Justeru, pemimpin dan rakyat perlu saling memahami dan menghayati lapan nilai 1Malaysia, iaitu
 - (1) Budaya Berprestasi Tinggi;
 - (2) Budaya Ketepatan;
 - (3) Budaya Ilmu;
 - (4) Integriti;
 - (5) Ketabahan

- (6) Kesetiaan
- (7) Kebijaksanaan; dan
- (8) Budaya Inovasi.

4. Kesimpulan

- Konsep **1Malaysia** akan membawa aspirasi untuk memperkukuh hubungan kaum bagi memastikan rakyat Malaysia dapat menjalin perpaduan yang lebih erat sebagaimana kehendak prinsip Rukun Negara. Perkara yang perlu diwujudkan dalam semangat perpaduan adalah perasaan hormat-menghormati dan sikap saling mempercayai antara kaum. Rakyat perlu memahami dan mengamalkan bahawa segala tindakan perlulah mengutamakan kepentingan negara.
- Semua kaum perlu menganggap bahawa mereka adalah bangsa Malaysia yang segalanya perlu dinikmati secara bersama. Malaysia adalah negara kita yang tidak ada masyarakat atau kaum yang akan dipinggirkan daripada menikmati pembangunan dan pembelaan daripada kerajaan.
- Nilai-nilai murni ini diharap dapat menyatupadukan rakyat Malaysia dengan fikiran dan tindakan yang menjurus kepada satu matlamat, iaitu untuk negara. Melalui **Gagasan 1Malaysia** ini tidak akan wujud perasaan tidak berpuas hati kepada mana-mana kaum kerana semua rakyat adalah Bangsa Malaysia dan Rakyat Malaysia yang mempunyai satu hala tuju dan cita rasa untuk bersama memajukan negara.
- Pembinaan negara bangsa bagi sebuah negara berbilang kaum seperti Malaysia adalah amat penting, terutama dalam era globalisasi yang membenarkan pengaliran secara bebas dan pantas bukan sahaja maklumat, modal serta manusia tetapi juga sistem nilai, budaya dan kepercayaan dari pelbagai negara. Keupayaan membina negara bangsa bergantung kepada perkongsian nilai integriti, kebolehan, dedikasi dan kesetiaan.
- Sesungguhnya semua rakyat Malaysia perlu mendasari prinsip-prinsip utama **1Malaysia** iaitu kebersamaan (*togetherness*) dan kekitaan (*sense of belonging*) bagi menjayakan konsep ini.

Sumber: 1MALAYSIA, Jabatan Penerangan Malaysia

KARYA KEPENGGUNAAN

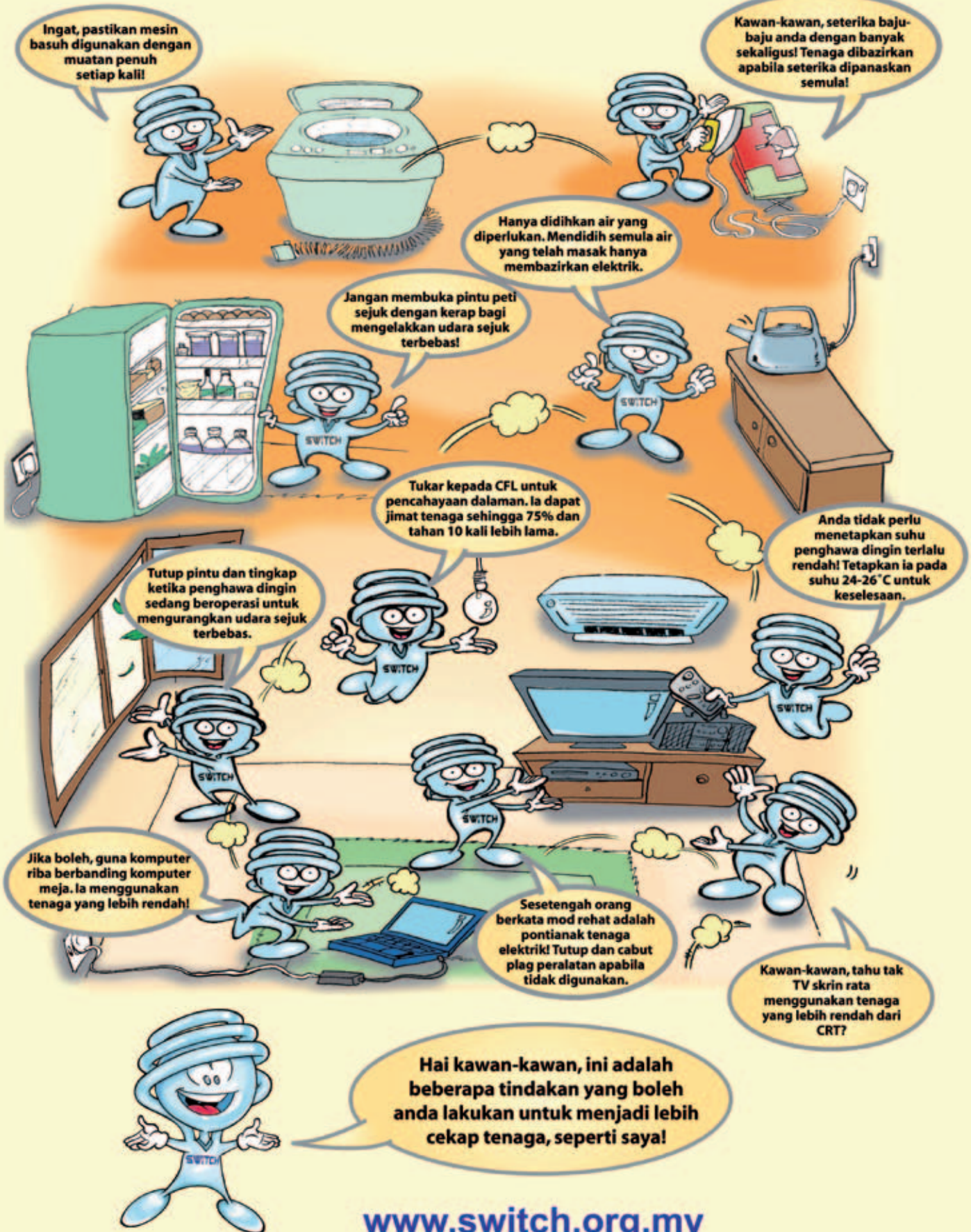
Kemukakan karya-karya menarik berkaitan kepenggunaan (dalam bentuk cerpen, pantun, sajak, gambar, berita, pandangan, komen, risalah, poster dan lain-lain) ke alamat berikut:

Bahagian Gerakan Kepenggunaan
Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan,
Aras 4, No 13, Persiaran Perdana, Presint 2, 62623 Putrajaya
Tel : 03-8882 5979
Faks : 03-8882 5983
E-mel : bk@kpdnkk.gov.my

Pastikan setiap sumbangan karya disertakan nama, nombor kad pengenalan dan alamat penuh. Karya-karya bertuah yang tersiar dalam Buletin Generasi Pengguna akan memenangi hadiah misteri yang menarik!!

KEMPEN KESEDARAN KECEKAPAN TENAGA KEBANGSAAN

Dianjurkan bersama oleh:

Dilaksanakan oleh:

Disokong oleh:

